provinciehuis Westerbrink 1, Assen
postadres Postbus 122, 9400 AC Assen

www.drenthe.nl
0592 - 36 55 55

provincie Drenthe

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 26 januari 2021
Ons kenmerk 4/5.11/2021000138
Behandeld door de heer J.M.E. Elfrink (0592) 36 51 62
Onderwerp: Verstedelijkingsstrategie Zwolle
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij treft u ter informatie aan een presentatie van de regio Zwolle met betrekking tot de verstedelijkingsstrategie Zwolle.

Rijk en regio werken momenteel aan een verstedelijkingsstrategie voor de regio Zwolle. In dit kader zal op vrijdagmiddag 5 februari 2021 een Webinar worden georganiseerd. U bent hiervoor door de regio Zwolle apart uitgenodigd.
Ons college is goed betrokken bij het proces van de verstedelijkingsstrategie en staat in nauw contact met het regiobureau en de provincie Overijssel.
Daarnaast beraden wij ons in algemene zin of een grotere bestuurlijke betrokkenheid met de regio Zwolle zinvol is en zo ja, op welke de deze dan het beste kan worden ingevuld.
Wij zullen u hierover nog in het eerste kwartaal van 2021 nader informeren.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter , secretaris

Bijlage Presentatie verstedelijkingsstrategie regio Zwolle
wa.coll

Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle

Gebiedsgericht MIRT Onderzoek bereikbaarheid Zwolle e.o

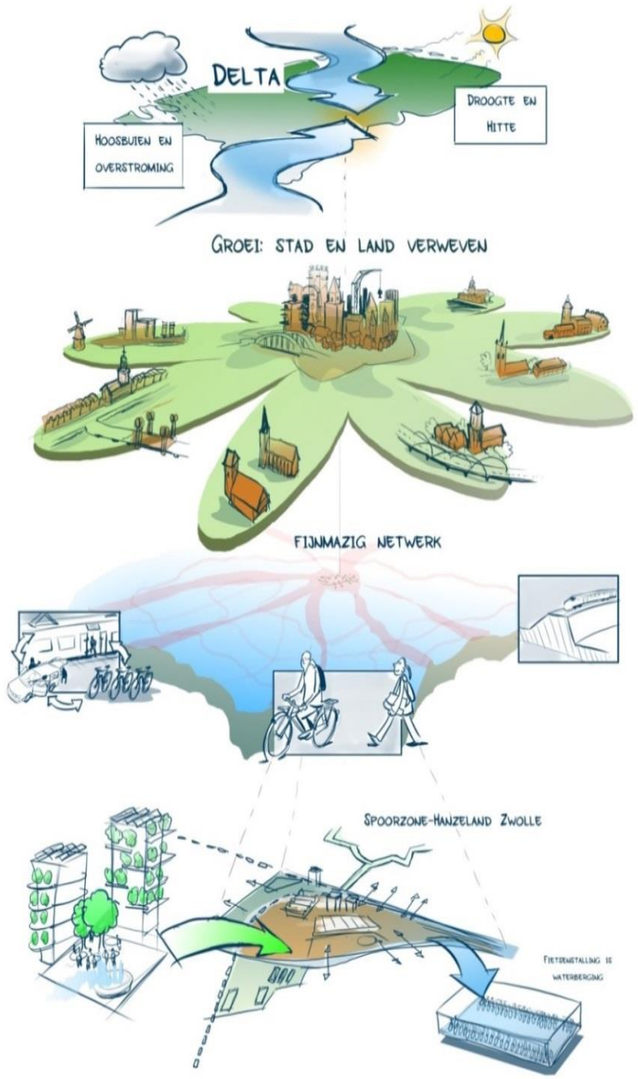

Relatie Regio Zwolle

Marion Garritsen,
procesmanager Verstedelijkingsstrategie/MIRT Onderzoek

Janneke Greveling,
programmamanager Regio Zwolle

Afspraken BO-MIRT november 2019

Omgevingsagenda Oost

- Verstedelijkingsstrategie regio Zwolle
- Onderzoek gebiedsontwikkeling Spoorzone
- QuickScan watersysteem en klimaatadaptatie

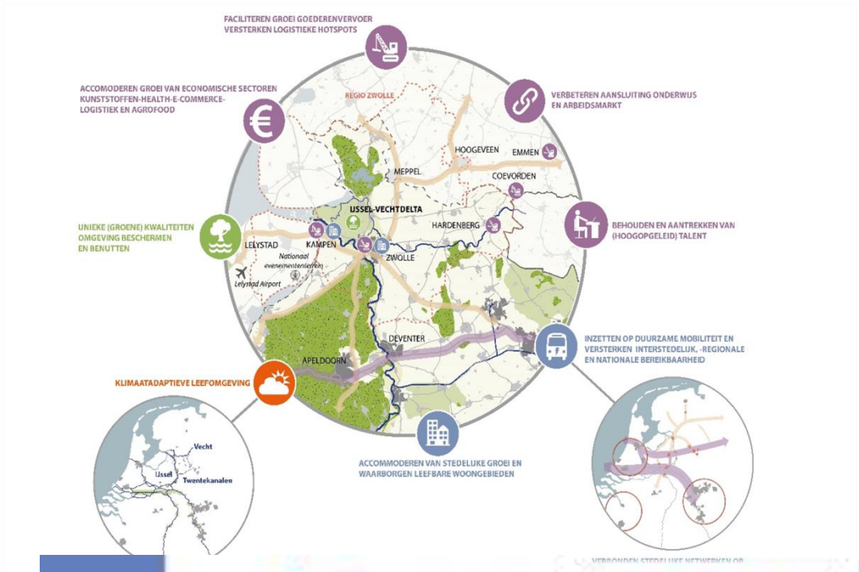

MIRT A28

- Gebiedsgericht MIRT Onderzoek Bereikbaarheid Zwolle en omgeving

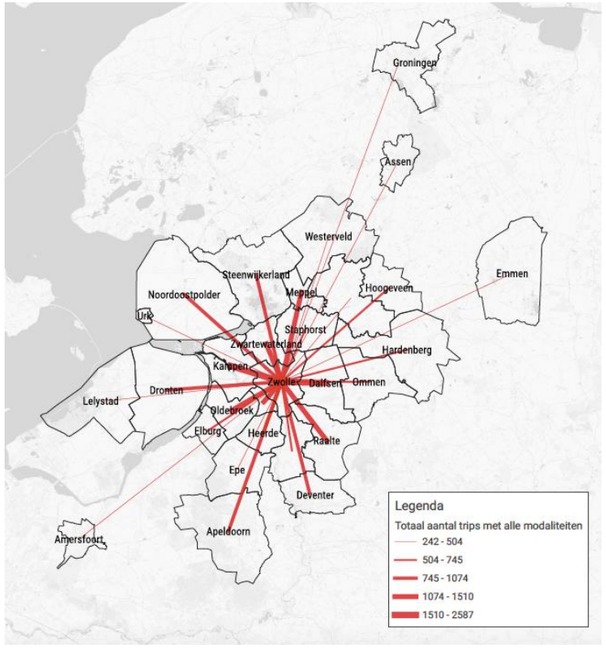

Zwolle
provincie Overijssel
REGIO ZWOLLE
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Drents Overijsselse Delta
uw waterschap

Waarom een Verstedelijkingsstrategie

- Om voor de periode tot 2040 richting te geven aan de groei van wonen en werken in de regio.
- In samenhang met de opgaven rondom klimaatadaptatie en de energietransitie.
- Kwaliteiten van de regio behouden en zo mogelijk versterken.
- De kansen voor de toekomst optimaal benutten.
- In wisselwerking met het MIRT Onderzoek bereikbaarheid Zwolle e.o
- Zichtbaarheid, samenwerking en afspraken tussen Provincie, Rijk , Regio en WDOD

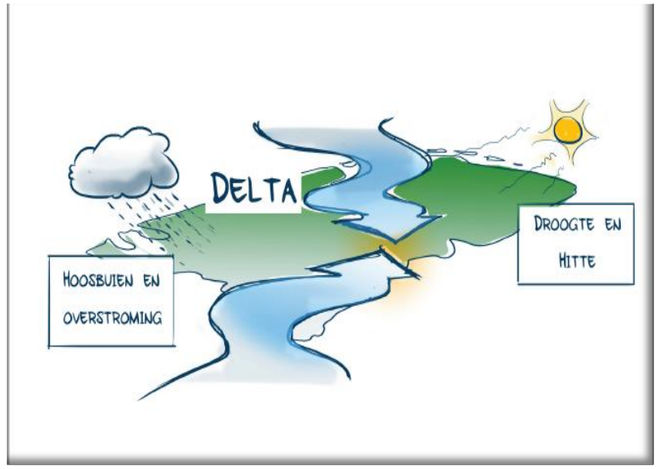

Zwolle provincie Overijssel REGIO ZWOLLE Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Drents Overijsselse Delta uw waterschap

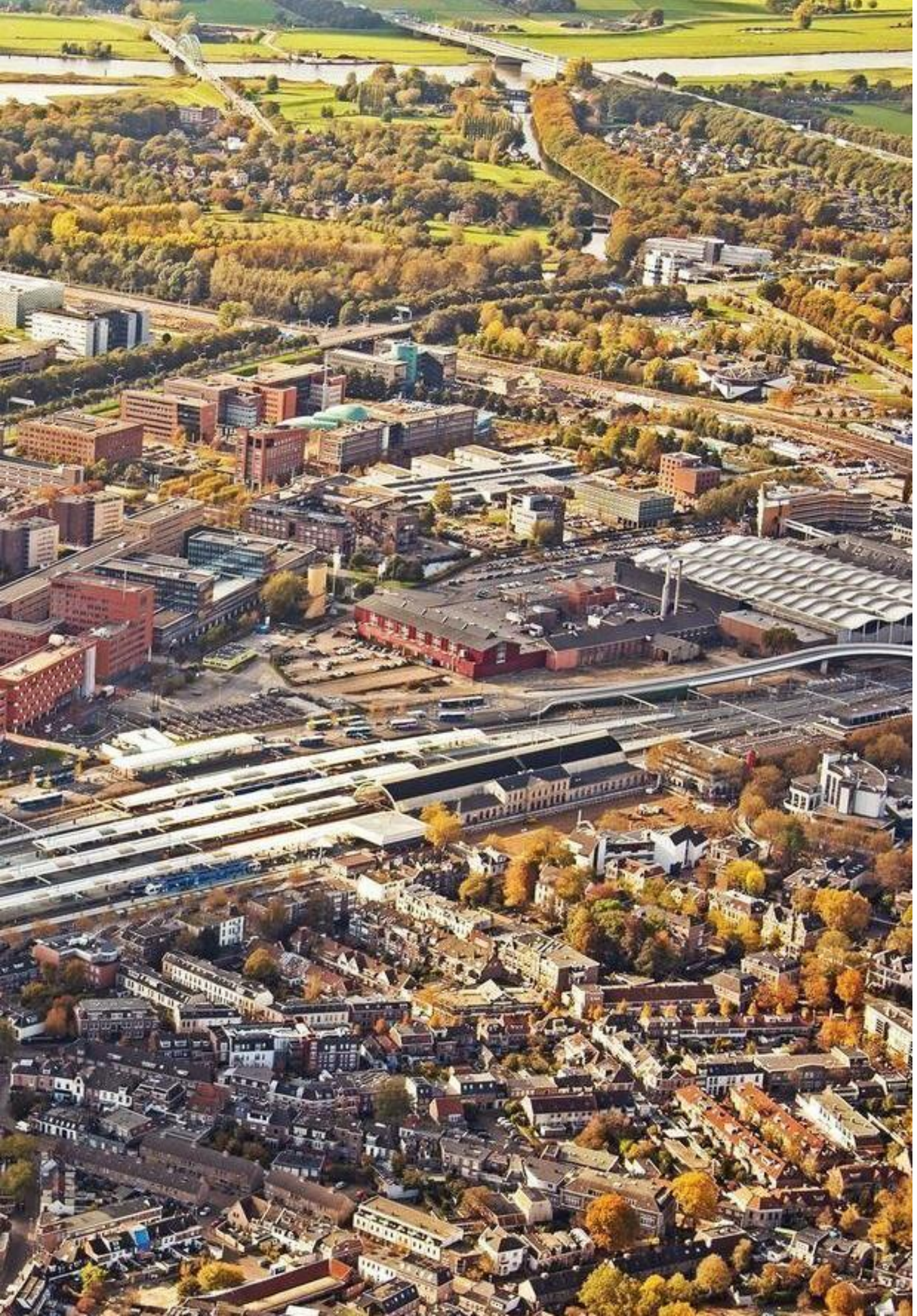

Integrale aanpak

fasering van het onderzoek

Stap 1: Analyses	Stap 2: Ontwikkel-perspectieven	Stap 3: Ontwikkel-richting	Stap 4: Vervolg
Analyse van het gebied	Ontwikkel-perspectieven	Ontwikkel-richting en ontwikkelpad	Afspraken maken vervolg
Basis op orde: feiten, ambities, opgaven	Ontwikkel-perspectieven o.b.v. feiten, ambities, opgaven	Ontwikkelpad doorrekenen	
Uitgangspunten bepalen	Bepalen en aanscherpen afweegkader	Afweegkader aanscherpen	
Mei 2020 – oktober 2020	November 2020 – juni 2021	juni 2021 – november 2021	november 2021 – juni 2022

Samenhangende trajecten:

- QuickScan Watersysteem en Klimaatadaptatie
- Onderzoek stationsomgevingen Zwolle en Nijmegen
- NOVI / NOVI-gebied
- Afspraken woningbouw (woonimpuls)
- Regionale Energie Strategie
- Toekomstbeeld OV 2040
- Omgevingsagenda Oost

Analyse fase

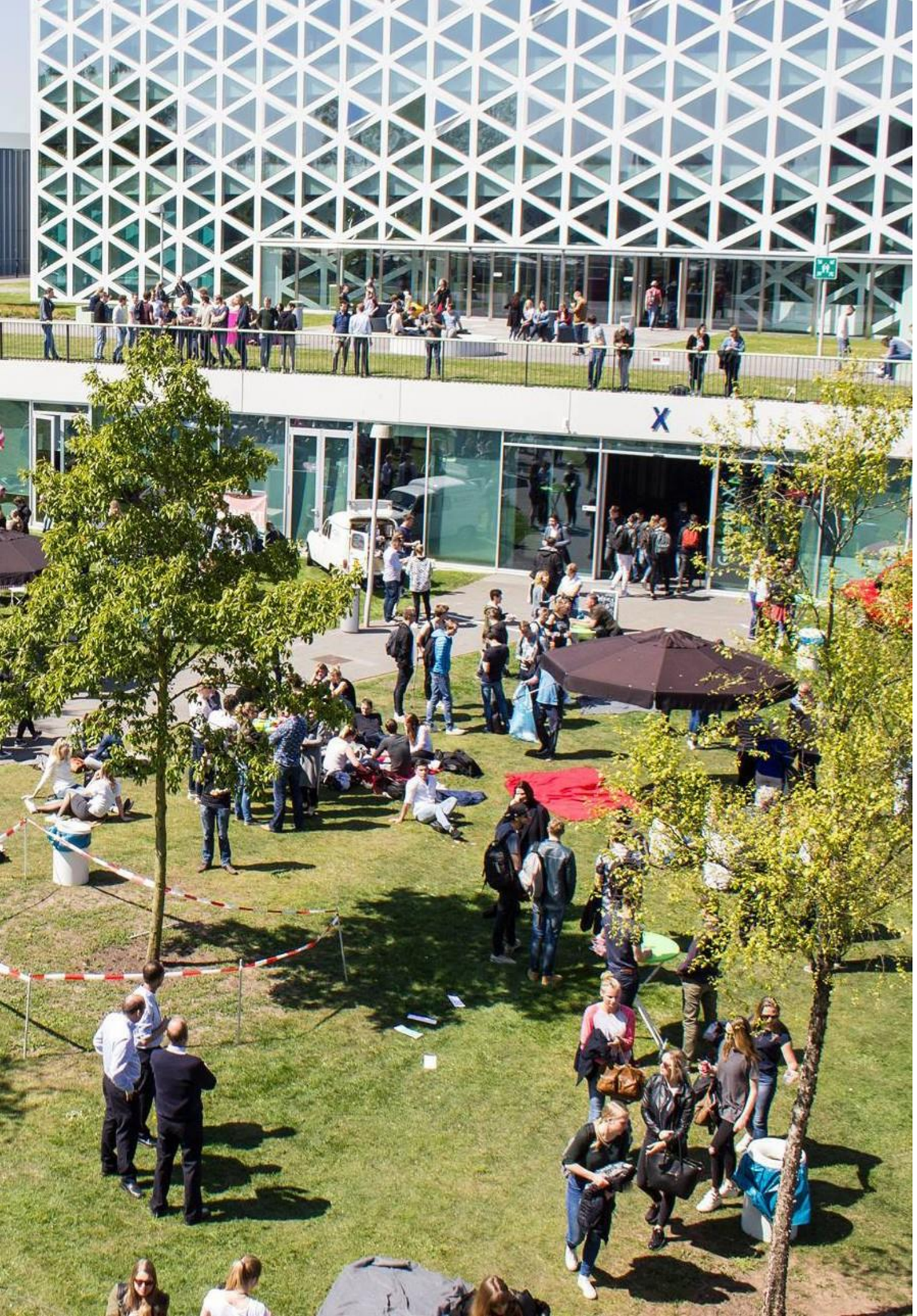

Integrale doelstelling:

- Accommoderen van de ontwikkelopgave (woningen en bedrijvigheid) met behoud van de huidige ***ruimtelijke kwaliteit*** op basis van een ***klimaatadaptieve*** (verstedelijkings)strategie

- Versterken van de concurrentiekracht van de Regio Zwolle door een ***sterk en duidelijk economisch profiel*** in combinatie met een ***aantrekkelijk vestigingsklimaat***

- ***Bereikbaar houden*** van (huidige en toekomstige) economische toplocaties op regionaal (Regio Zwolle) en nationaal niveau (REOS - *Ruimtelijk Economische Ontwikkelstrategie*) in combinatie met een goed functionerend daily urban system

- Benutten en versterken van huidige en toekomstige ambities op het gebied van ***leefbaarheid, landschap en de energietransitie.***

Ontwikkelopgave

verstedelijkingsstrategie

3 scenarios voor alle perspectieven:

40.000 - 65.000 - 80.000 woningen

waarbij vervolgens ook de volgende vragen worden beantwoord:

Wat hebben we qua aantallen nodig om bepaalde systeem-sprongen mogelijk te maken?

Welke kantelpunten zijn er bij welk programma?

Uitgangspunten basisscenario 40.000 woningen

- ***Huidige prognose Primos*** 2020 is 40.000: de autonome groei van de Regio Zwolle is basis uitgangspunt

Uitgangspunten 65.000 woningen

- ***Ambitie stad Zwolle*** is groei met 25.000 verkennen conform concept Omgevingsvisie = Plus van 10.000 woningen
- ***Dronten verkenning*** 10.000 woningen ikv Motie Koerhuis = Plus 7.000
- ***Groei regio*** (excl Dronten/ Zwolle) ingeschat op 7.000 woningen

Uitgangspunten 80.000 woningen

- ***130%*** is beleid waarbij rekening wordt gehouden met planuitval
- ***Regio en Zwolle zijn uitgedaagd*** om positie in te nemen in NL: 'wat dragen wij bij aan landelijke tekort'?

Eerste aanzet:

4 perspectieven

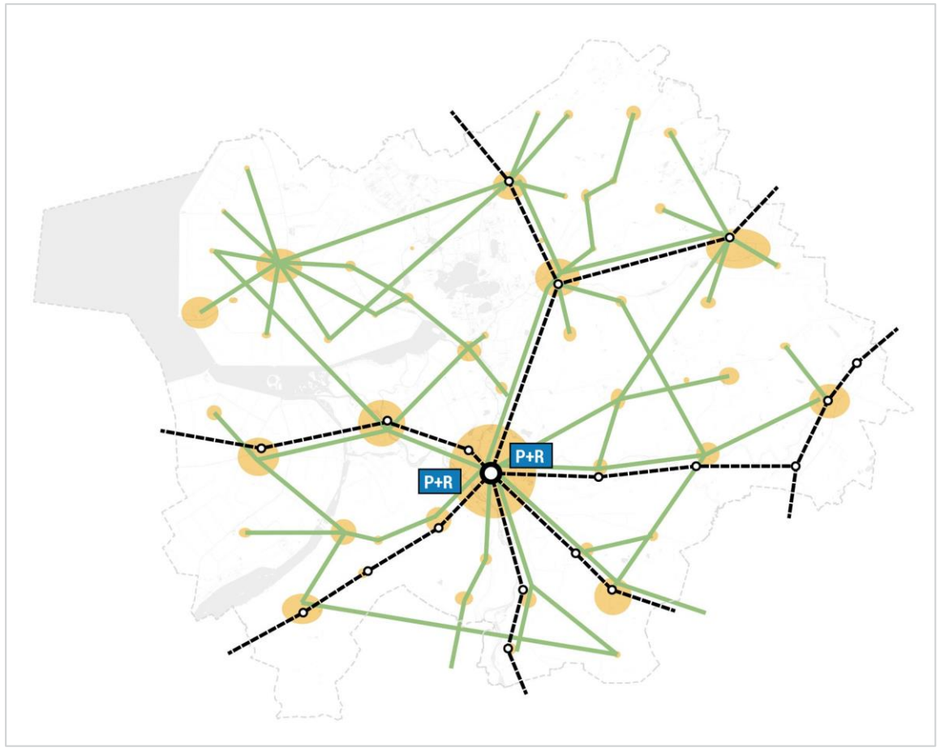

Vitale en duurzame kernen

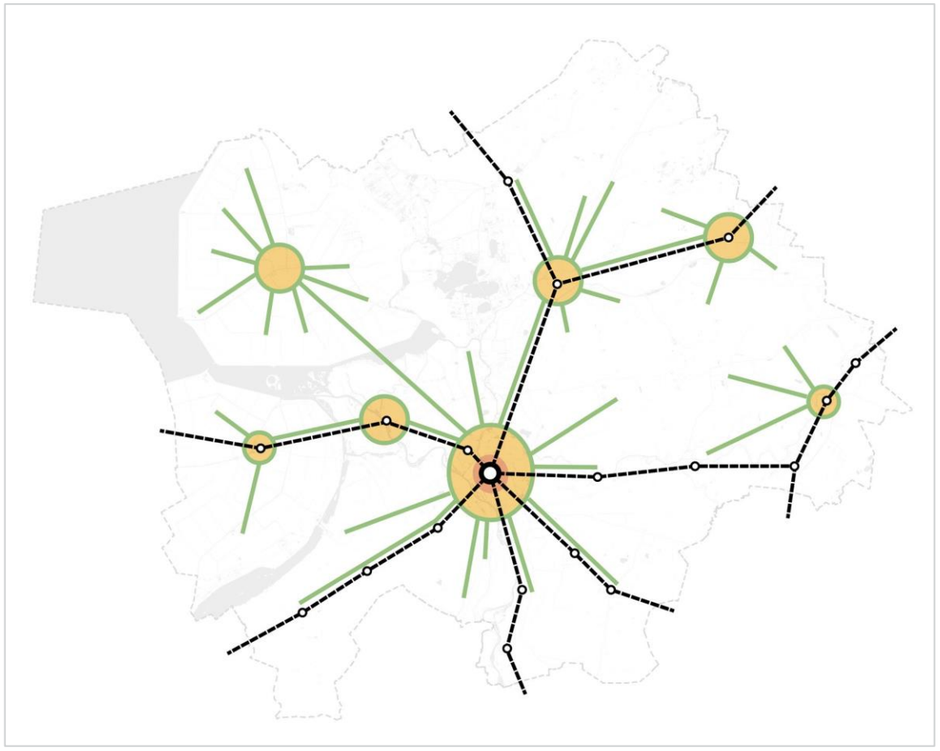

Kacht van het netwerk

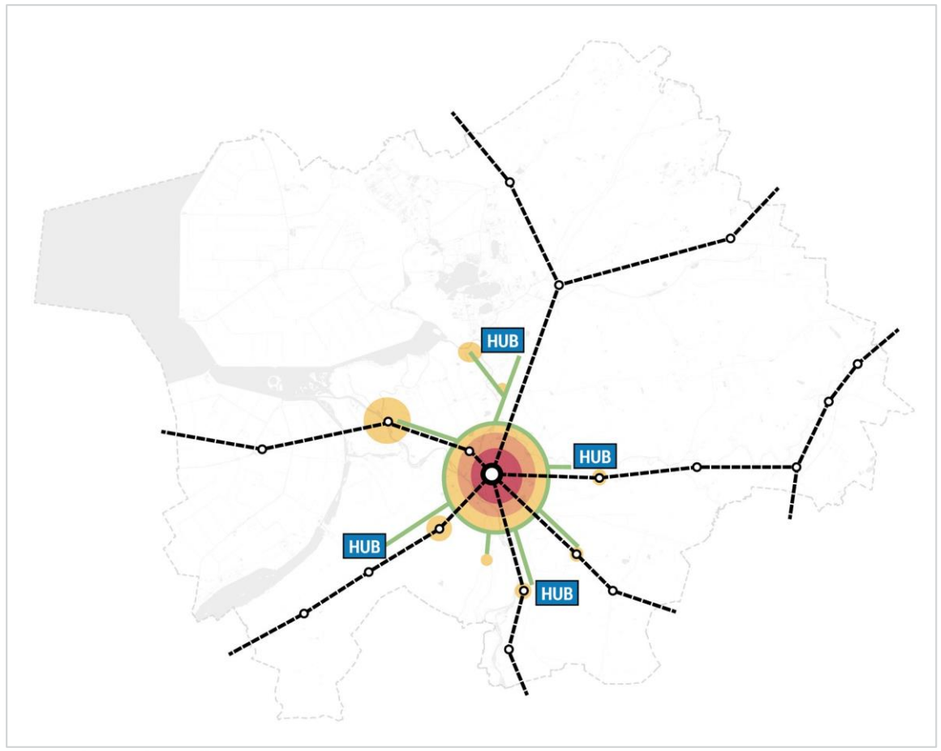

Centrale stad Zwolle

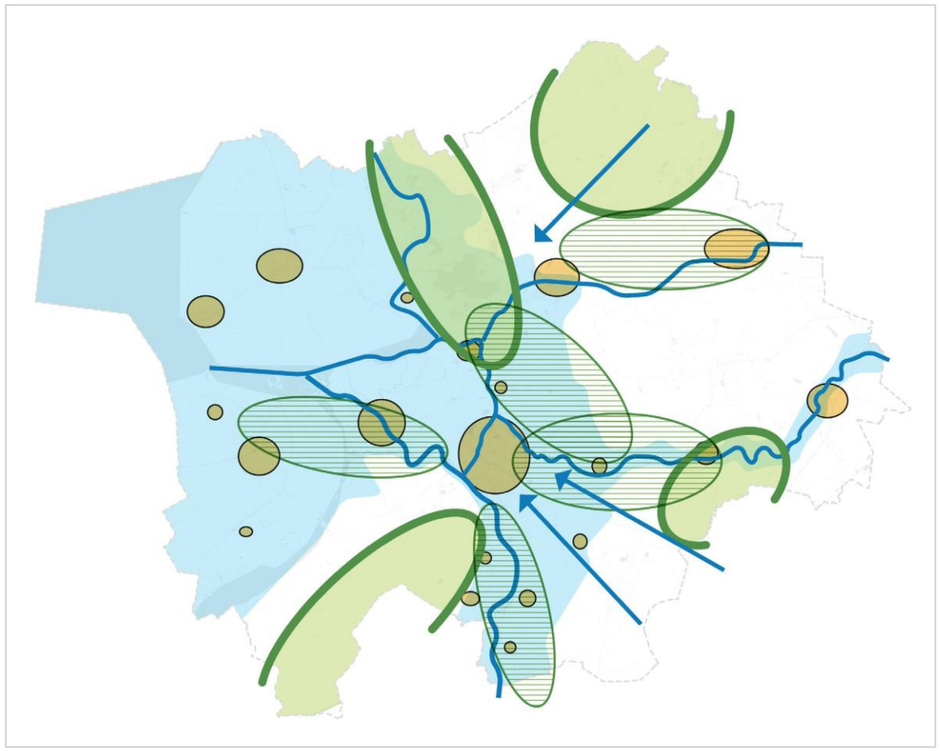

Klimaatregio

perspectief: Vitale en duurzame kernen

Onderzoeksvraag: *Hoe ruimtelijk programma in te zetten zodat maatschappelijke opgaven in de (dorps)kernen duurzaam tegemoet kunnen worden getreden zonder daarbij de karakteristiek en identiteit van de dorpskernen aan te tasten?*

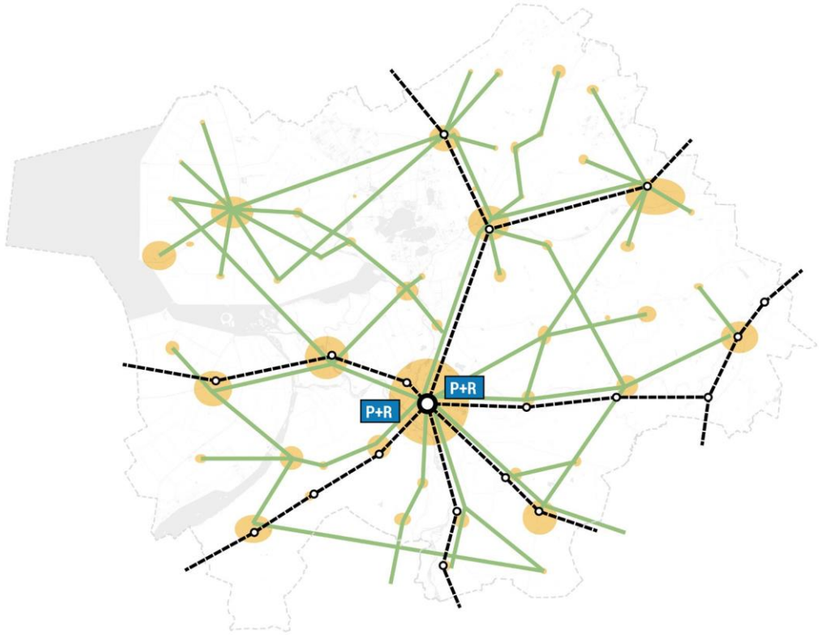

In het perspectief “Vitale en duurzame kernen” is de inzet om alle kernen te laten profiteren van de groei. Zo kunnen ook in kleinere kernen transformatieopgaven en verdichtingsopgaven bijdragen aan de veranderende woningmarkt (meer kleine huishoudens, verouderende bevolking) en klimaat- en energieopgaven (transformatie van buurten betekent een hefboom voor de kansen voor verduurzaming). Werkgelegenheid wordt gestimuleerd in de kernen en daar buiten (bedrijventerreinen). Het leidt tot een veelheid aan oriëntatie en kris kras bewegingen door de hele regio. Zwolle is als centrale stad dominant voor de regionale voorzieningen.

Scope: gehele regio

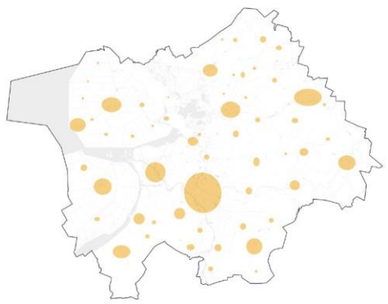

Wonen

- Elke kern bouwt voor zijn eigen groei

Mobiliteit

- Huidig OV – systeem met P+R rond Zwolle

- Inzetten op sprintersysteem als basis voor OV

Mobiliteit

- Inzetten op regionaal fietsnetwerk

- Beperken (doorgaand) autoverkeer in stadscentrum Zwolle

Economie

- MKB – bedrijvigheid in de regio wordt verder ontwikkeld mogelijk in combinatie met een innovatiecluster in Zwolle

perspectief: Kracht van het netwerk

Onderzoeksvraag: *Wat is er aan ruimtelijk programma (mobiliteit, wonen en bedrijven) nodig om de grote kernen binnen de Regio Zwolle toekomstvast en duurzaam te laten functioneren als centrumkernen voor het omliggende gebied?*

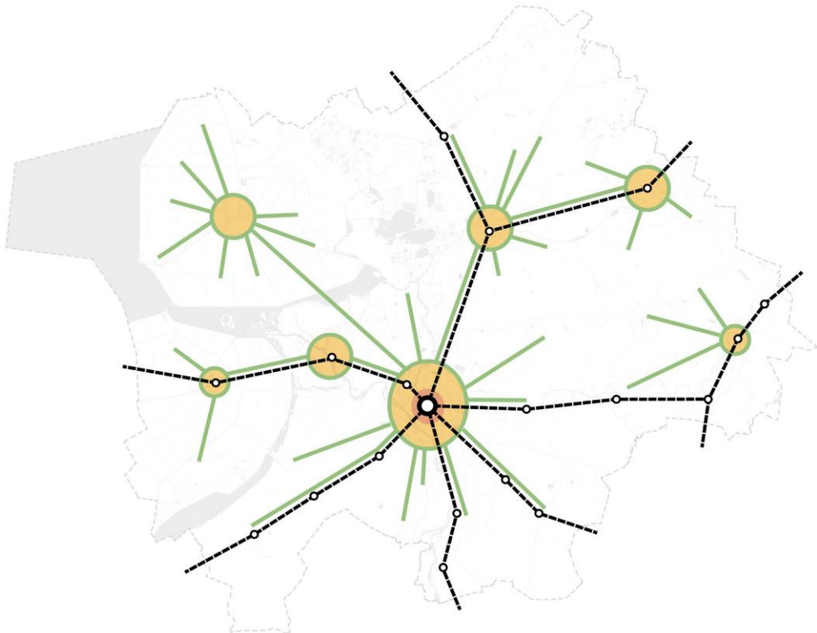

In dit perspectief wordt gestreefd naar een zo goed mogelijk functioneren van het regionale netwerk. Op het versterken van de positionering van de verschillende steden en dorpen in de regio zelf – de agglomeratiekracht van de regio versterken. Onder andere Zwolle, Meppel, Kampen (etc.) zijn forse kernen met ieder een eigen economisch profiel maar ook specifieke opgave als het gaat om aantrekkelijkheid. De vraag is hoe deze kernen toekomstvast kunnen worden versterkt zodat ze ieder een centrale rol kunnen spelen in het Daily Urban System.

Scope: Zwolle, Meppel, Kampen, maar misschien ook Dronten, Hoogeveen en Hardenberg

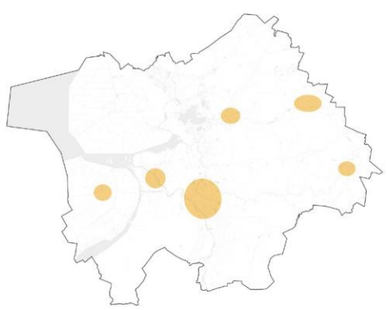

Wonen

- Concentratie rondom een aantal stedelijke kernen

Mobiliteit

- HOV-netwerk tussen de netwerksteden

- Versterken IC verbiningen tussen de netwerksteden

Mobiliteit

- Inzetten op regionaal fietsnetwerk

- Beperken (doorgaand) autoverkeer in stadscentrum Zwolle

Economie

- Er ontstaan clusters van bedrijvigheid op een aantal plekken in de regio

perspectief: Centrale stad Zwolle

Onderzoeksvraag: *Hoeveel programma heb je in Zwolle nodig om zo ver op te schuiven in stedelijkheid dat een mobiliteitstransitie realistisch wordt?*

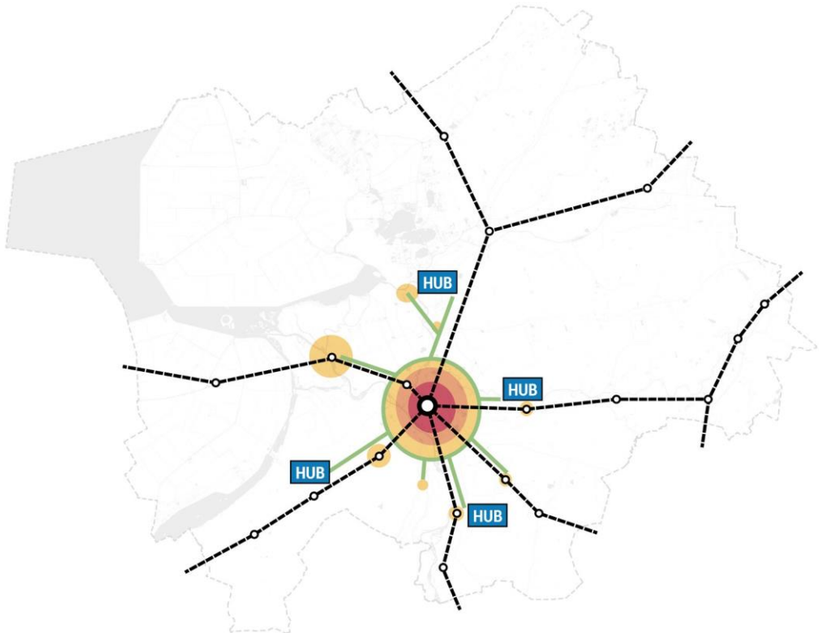

In dit perspectief streven naar het maximaal benutten van de kansen om Zwolle onderdeel te maken van het Stedelijk Netwerk Nederland. In dat netwerk worden kwalitatieve stedelijke agglomeraties verbonden door goede infrastructuur.
De koppeling van verdichten van stedelijk gebied en goede bereikbaarheid van andere stedelijke agglomeraties (voor de regio Zwolle liggen die dus buiten de regio). Hoe doen we dat in de regio Zwolle op een manier die past bij de identiteit en kwaliteit van de stad en regio?

Scope: Zwolle en een cirkel op 15 km afstand (e-bike)

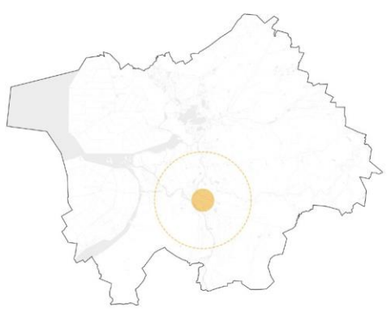

Wonen

- Zwolle verdicht tot een hoogstedelijk mileu rondom de binnenstad – spoorzone met lagere dichtheden in de wijken er omheen

- Op e-bike afstand rondom Zwolle landelijk wonen

Mobiliteit

- Mobiliteitshubs met HOV in Groot Zwolle

Mobiliteit

- Versterken IC verbindingen met REOS gebieden

- Zwolle autoluwe stad

Economie

- Zwolle ontwikkelt een sterke creatieve / kenniseconomie rondom de spoorzone

perspectief: Klimaatregio

Onderzoeksvraag: *Bouwen in symbiose met het landschap. Wat is de ideale verstedelijkingsvorm als we de landschappelijke ondergrond als basis nemen – ook met het oog op de klimaat- en wateropgave die eraan komt?*

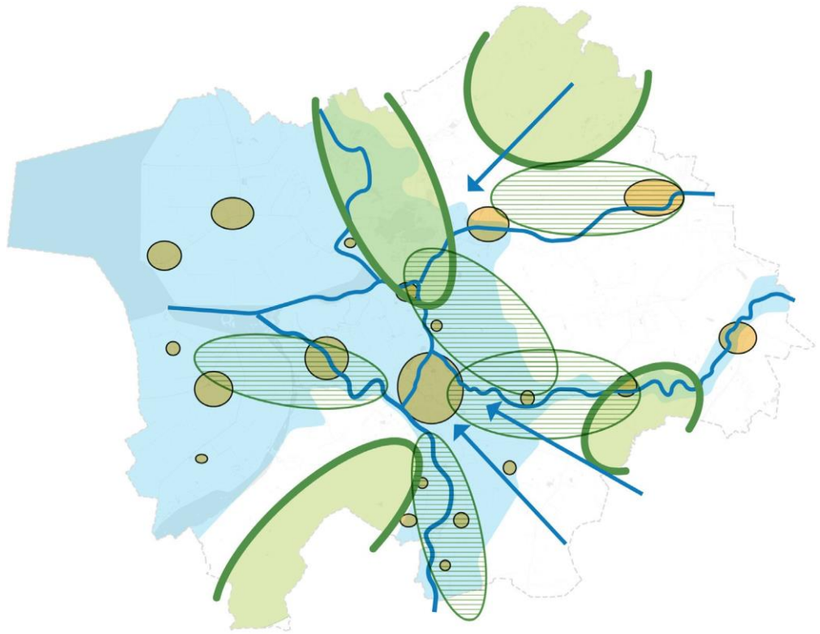

In dit perspectief is het onderliggende landschap in combinatie met het versterken van het watersysteem doorslaggevend voor de locatiekeuze van stedelijke ontwikkeling. Dit betekent dat we op zoek gaan naar de beste locaties voor stedelijke ontwikkeling, dat risico's worden geminimaliseerd en weerbaarheid gemaximaliseerd. Verstedelijking en klimaat gaan hierin goed samen, waarbij we accepteren dat verstedelijking niet overal en niet op dezelfde schaal kan plaatsvinden. Dit levert een nieuw verdienmodel en toekomstperspectief (nieuwe landschap NL) als demodelta van NL/Europa/ wereld op.

Scope: gehele regio

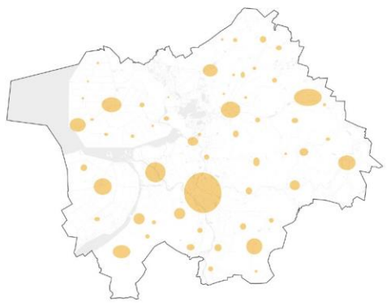

Wonen

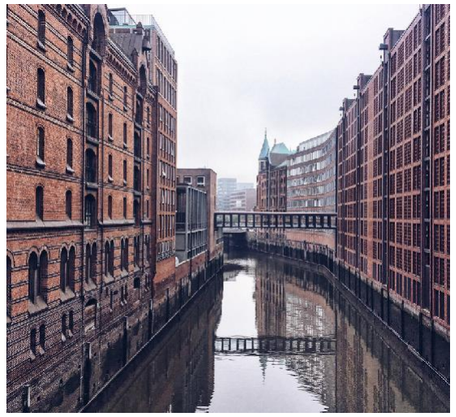

- Waterrobuust ontwikkelen en bouwen

- Wonen met water

- Wadi's in hooggelegen gebied dragen bij aan tegengaan wateroverlast èn tegengaan van verdroging

Mobiliteit

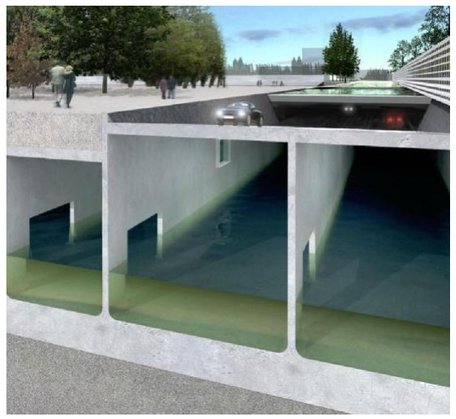

- Inzet ondergrondse ruimte als waterberging

- Infrastructuur als waterkering of voor compartimentering

Economie

- Bestand tegen hoogwater

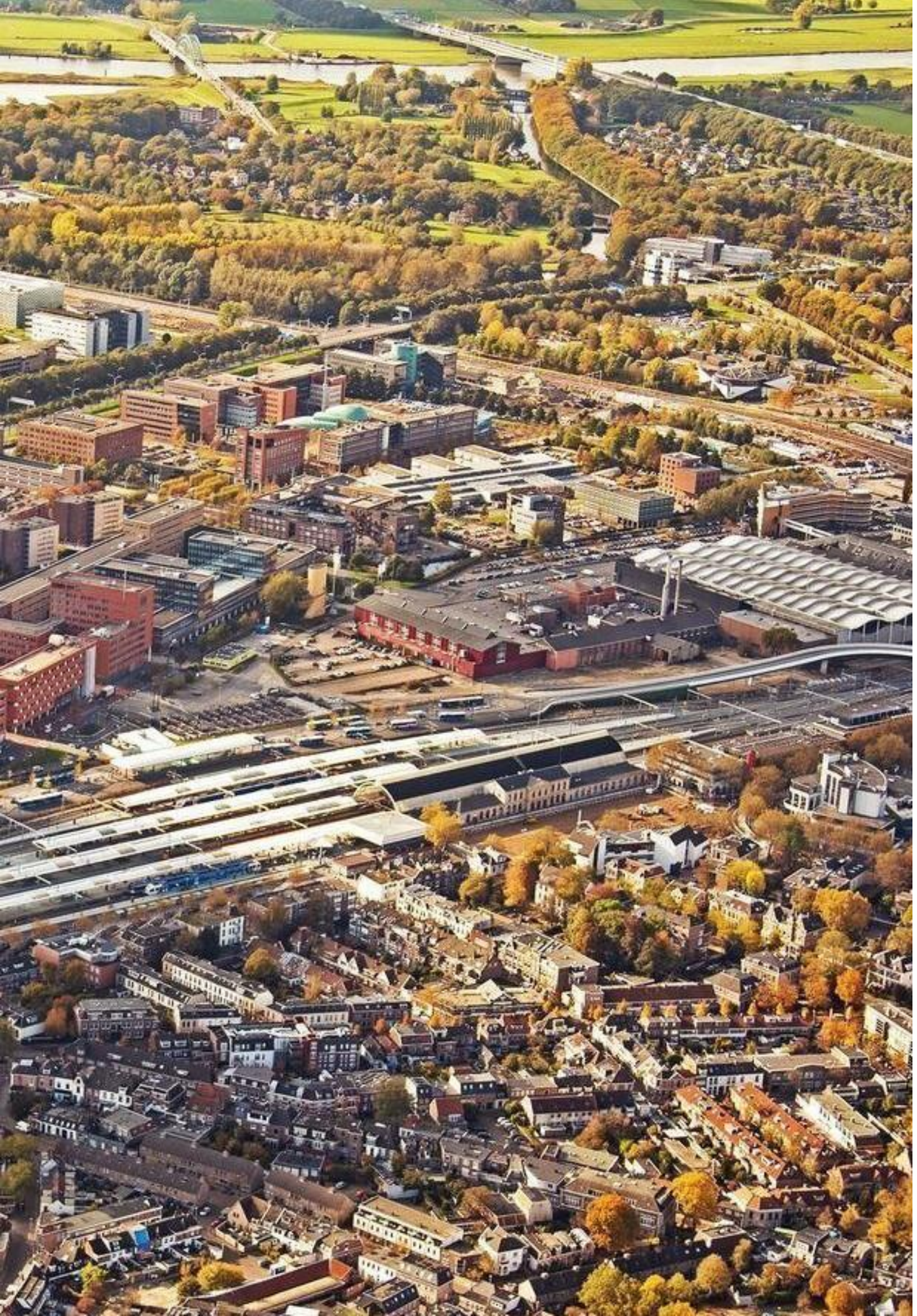

Integrale aanpak

fasering van het onderzoek

Stap 1: Analyses	Stap 2: Ontwikkel-perspectieven	Stap 3: Ontwikkel-richting	Stap 4: Vervolg
Analyse van het gebied	Ontwikkel-perspectieven	Ontwikkel-richting en ontwikkelpad	Afspraken maken vervolg
Basis op orde: feiten, ambities, opgaven	Ontwikkel-perspectieven o.b.v. feiten, ambities, opgaven	Ontwikkelpad doorrekenen	
Uitgangspunten bepalen	Bepalen en aanscherpen afweegkader	Afweegkader aanscherpen	
Mei 2020 – oktober 2020	November 2020 – juni 2021	juni 2021 – november 2021	november 2021 – juni 2022

Samenhangende trajecten:

- QuickScan Watersysteem en Klimaatadaptatie
- Onderzoek stationsomgevingen Zwolle en Nijmegen
- NOVI / NOVI-gebied
- Afspraken woningbouw (woonimpuls)
- Regionale Energie Strategie
- Toekomstbeeld OV 2040
- Omgevingsagenda Oost

Planning op hoofdlijnen

BO MIRT november 2020	Stand van zaken notitie • Uitgangspunten, doorkijk naar mogelijke ontwikkelperspectieven Verstedelijkingsstrategie/Gebiedsgerichte MIRT Onderzoek en aanpak volgende fasen
BO Leefomgeving juni 2021	Strategisch gesprek • Presentatie van de ontwikkelperspectieven verstedelijking en bereikbaarheid. • Richting geven aan gewenste ontwikkelrichting verstedelijking en bereikbaarheid en bijbehorend ontwikkelpad.
BO MIRT November 2021	Besluitvorming • Gewenste ontwikkelrichting verstedelijking en bereikbaarheid en bijbehorend ontwikkelpad en afspraken. • Rapportage Verstedelijkingsstrategie en MIRT Onderzoek bereikbaarheid (in samenhang).
BO Leefomgeving juni 2022	Besluitvorming • Uitwerking van besluitvorming horend bij adaptief ontwikkelpad in afspraken

.

Relatie Regio Zwolle

Governance binnen de Regio Zwolle

- Regiegroep (afvaardiging triple helix)
- Regionaal Kernteam (22 burgemeesters en 1 gedeputeerde namens provincies)
- Economic Board
- Tafel Leefomgeving
- Tafel Bereikbaarheid
- Tafel Energie
- Tafel Economie (Portefeuillehouders Economie)
- Tafel HCA

Nog geen samenwerking op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling

Betrekken Regio

- Interviewronde met portefeuillehouders ruimtelijke ontwikkeling/wonen.
- We onderzoeken of aanvullend overleg noodzakelijk is op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling.
- Deelnemende partijen vanuit Regio Zwolle bestuursstructuur zijn vertegenwoordigd in de BMAG.
- Ambtelijke ondersteuning vanuit de regiogemeenten wordt betrokken door programmamanager Tafel Leefomgeving.
- Informeren en te raadplegen via de Regio structuur.
- Het BBO zorgt ervoor dat Regiegroep, Regionaal Kernteam , Provincies en Tafels etc. aangesloten zijn bij het proces.

Betrekken Raden en Staten

- Individuele gemeenten en provincies zijn verantwoordelijk voor de inbreng in Colleges, Raden en Staten door middel van raadsinformatiebrieven.
- Eenduidige informatie is wenselijk, daarom worden vanuit de projectorganisatie bouwstenen geleverd, waarvan gebruik kan worden gemaakt .
- Indien er sprake is van grote betrokkenheid en impact voor een gemeente worden portefeuillehouders geadviseerd aan het eind van fase 2 en in fase 3 met de Raad in gesprek te gaan.